Skolinspektionen

Beslut

2017-02-17

Dnr 44-2015:9812

Kungsholmens friskola ekonomisk förening

Org.nr. 716422-1421

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Kungsholmens friskola i Stockholms kommun

Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, Besök: Nygatan 18-20
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 08
www.skolinspektionen.se

Tillsyn i Kungsholmens friskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kungsholmens friskola ekonomisk förening (organisationsnummer 716422-1421) under våren 2017. Kungsholmens friskola besöktes av Skolinspektionen den 19 januari 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Skolverkets nationella statistik över resultaten i de nationella proven i årskurs 3 läsåret 2015/2016 visar att 70,0 procent av eleverna uppnått kravnivån i samtliga delprov i matematik. I svenska var andelen 85 procent. Andelen elever som uppnått kravnivån var högre än riksgenomsnittet i elva av totalt sjutton delprov. På grund av för få elever finns ingen motsvarande statistik för årskurs 6 redovisad.

Trygghet och studiero

Enligt uppgift från huvudmannen genomför skolan en enkätundersökning varje termin där eleverna får skatta hur de trivs på skola och i fritidshemmet. I den senast genomförda enkätundersökningen indikerar resultaten att eleverna upplever sig vara trygga både på skolan och i fritidshemmet.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2017-05-19
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen av Kungsholmens friskola visar en till stora delar väl fungerande verksamhet. Skolans huvudman, Kungsholmens friskola ekonomisk förening, behöver se till att för undervisningen i samtliga ämnen använda lärare som är anställda av huvudmannen. Huvudmannen behöver också se till att eleverna vid Kungsholmens friskola har tillgång till en kurator.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsholmens friskola ekonomisk förening att senast den 19 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Kungsholmens friskola ekonomisk förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen vid skolenheterna genomförs av den huvudman som erhållit godkännande för utbildningen vid respektive skolenhet, samt enligt de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut. (2 kap. 5 § skollagen)
- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen ska se till att för undervisningen i samtliga ämnen använda lärare som är anställda av huvudmannen
- Huvudmannen ska se till att det i elevhälsan vid Kungsholmens friskola finns tillgång till en kurator, som medverkar i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete

Motivering till bedömning av brist

Kungsholmens friskola har överlämnat undervisning till en annan huvudman

Skolinspektionen konstaterar att Kungsholmens friskola har överlämnat undervisning till en annan huvudman på ett sätt som inte är förenligt med bestämmelserna i skollagen.

Kungsholmens friskola ekonomisk förening har ett godkännande som huvudman för utbildningen vid Kungsholmens friskola. Det innebär att huvudmannen själv ska bedriva utbildningen och därmed undervisningen. I samtal med rektor och huvudman framkommer emellertid att undervisande lärare i ämnena hem- och konsumentkunskap samt i moderna språk är anställda av en kommunal huvudman och inte av Kungsholmens friskola ekonomisk förening. I sammanhanget vill Skolinspektionen påpeka att Kungsholmens friskola förelades att rätta till samma brist vid föregående tillsyn 2013, då i ämnena trä- och metallslöjd, vilket huvudmannen också åtgärdade. Trots detta har skolan valt att återigen arrangera utbildningen på samma felaktiga sätt, nu i ämnena hem- och konsumentkunskap och moderna språk. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Enligt skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för grundskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen. Enligt skollagen får enskilda huvudmän med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med en enskild eller juridisk person om att utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet i enlighet med skollagens bestämmelser. Av skollagen framgår att uppgifter som är hänförliga till undervisningen inte får överlämnas på entreprenad inom grundskolan.

Kungsholmens friskola saknar tillgång till en kurator i skolans elevhälsa

Skolinspektionen konstaterar att det i skolans elevhälsa inte finns tillgång till en kurator. Detta framkommer av såväl inskickat material som vid intervjuer med elever, lärare, rektor och huvudman. Både rektorn och huvudmannen uppger i intervju att skolans behov av en kurator är för litet för att anställa en sådan, och att skolan istället kan anlita en kurator på konsultbasis när behov uppstår. Enligt rektorn har detta endast skett vid ett tillfälle och då gällande ett enskilt elevärende. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, och det ska därför finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator samt specialpedagogisk kompetens. Av skollagen framgår vidare att elevhälsans insatser främst ska verka förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Skolinspektionen förelägger därför huvudmannen att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studie-utrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens

resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumenten. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Beslutsfattare

Anna-Karin Lundström
Föredragande

Bilagor
Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Kungsholmens friskola

Skolinspektionen

Dnr 44-2015:9812

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Skolinspektionen

Dnr 44-2015:9812

Fakta om Kungsholmens friskola

Kungsholmens friskola är belägen i Stockholms kommun. Huvudman är Kungsholmens Friskola Ekonomisk Förening (organisationsnummer 716422-1421). Skolverket godkände Kungsholmens Friskola i Stockholms kommun som en fristående grundskola för årskurserna 1–6 i beslut fattat den 22 mars 1993 (diarienummer 92:1272). I Underrättelse den 10 januari 2000 konstaterar Skolverket att Kungsholmens Friskola har godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan. Den 6 maj 2009 godkände Skolinspektionen i beslut att Kungsholmens Friskola bedriver grundsärskola för årskurserna 1–5 (diarienummer 31-2009:1741). Fritidsverksamheten bedrivs enligt tillstånd från Stockholms kommun.

Utbildning bedrivs inom förskoleklass samt årskurserna 1–6. Enligt rektorns redogörelse har skolan vid tillsynstillfället 118 elever (20 elever i förskoleklass och 98 elever i grundskolan). Skolan har också ett fritidshem där 114 elever är inskrivna. Verksamheten leds av en rektor och personalen är indelad i tre pedagogiska arbetslag; F-1, 2–3 och 4–6. Antal elever per heltidstjänst i skolan år 2015/16 var 12,7, vilket kan jämföras med rikets 12,2. kravnivån